Gemeente Amsterdam

Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2025



Inhoudsopgave

Inleiding 3

Transformatietrajecten met anderen 11

Divers en gebalanceerd horeca-, winkel- en werkaanbod 15

Minder bezoekers, respectvolle bezoekers 21

Leefbare openbare ruimte in de binnenstad 26

Een groene binnenstad 32

Een stevig cultureel DNA 36

Groter & diverser woningaanbod 41

Sterke sociale binnenstad met genoeg voorzieningen 46



Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2025

Ter inleiding

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2025.

De binnenstad van Amsterdam moet een aantrekkelijke plek zijn waar bewoners zich prettig voelen en Amsterdammers graag komen. Het moet een levendig gebied zijn met een gevarieerd aanbod aan horeca, winkels en werkplekken. Een gebied met diverse woonmogelijkheden, genoeg groen en een openbare ruimte die voor iedereen toegankelijk is. Een plek die voorziet in de behoeften van jong en oud en een plek met een rijk cultureel aanbod, waar bezoekers de stad respecteren en graag naartoe komen.

Met de Aanpak Binnenstad zetten we in op duurzame transformatie van de binnenstad en brengen we de basis op orde.

De Aanpak Binnenstad werkt toe naar een binnenstad:

- waar bewoners zich prettig voelen en Amsterdammers graag komen.
- waar vrijzinnigheid, creativiteit en ondernemerschap ruimte krijgen.
- waar bezoekers uit binnen- en buitenland welkom zijn en respect hebben voor de stad.

Ingezette lijn vanaf 2020

Sinds 2020 werken we met de Aanpak Binnenstad aan een duurzame transformatie naar een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Dit doen we met een integraal en gebiedsgericht programma bestaande uit maatregelen op verschillende thema's. In de eerste vier jaar is de Aanpak Binnenstad gevormd rondom 6 prioriteiten. Het programma van 2025 kent een nieuwe indeling waarbij we ons richten op transformatie. Daarom zijn 7 nieuwe transformatiedoelen opgesteld, gericht op het aanbrengen van grote veranderingen of vernieuwingen in een gebied of systeem.

De maatregelen uit het uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad zijn ingedeeld onder de 7 nieuwe transformatiedoelen, hoewel ze vaak meerdere doelen beïnvloeden en er een grote onderlinge samenhang bestaat. Naast het streven naar transformatie, zorgen we ook voor het verbeteren van de basis. Dit houdt in dat we extra inzetten op kerntaken, zodat bewoners prettig in de binnenstad kunnen wonen en Amsterdammers er graag komen.

7 transformatiedoelen van de binnenstad

1. **Divers en gebalanceerd horeca-, winkel- en werkaanbod**
2. **Minder bezoekers, respectvolle bezoekers**
3. **Leefbare openbare ruimte in de binnenstad**
4. **Een groene binnenstad**
5. **Een stevig cultureel DNA**
6. **Groter & diverser woningaanbod**
7. **Sterke sociale binnenstad met genoeg voorzieningen**





Duurzame transformatie

De opgave in de binnenstad is en blijft groot. Amsterdam is een internationale stad en veel bezoekers komen naar de binnenstad, omdat belangrijke historische en culturele bezienswaardigheden, horeca en winkels daar te vinden zijn. Daardoor is het te druk geworden in de binnenstad. Deze drukte zorgt op veel plekken voor overlast, waardoor bewoners er niet meer prettig kunnen wonen en Amsterdammers de binnenstad vaak vermijden.

Daarom is transformatie nodig. Duurzame en blijvende transformatie vraagt om ingrijpende vernieuwingen in het huidige systeem en zal leiden tot grote veranderingen in verschillende delen van het Centrum. Dit vereist een lange adem, een intensieve aanpak, creativiteit en inzet vanuit alle 7 transformatiedoelen. De kracht van de Aanpak Binnenstad zit in de integrale en gebiedsgerichte aanpak, waarbij maatregelen worden genomen vanuit de verschillende invalshoeken van de transformatiedoelen. Deze maatregelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar, zodat we stap voor stap toewerken naar een leefbare en aantrekkelijke binnenstad.

Naast de inzet vanuit de 7 transformatiedoelen blijft een belangrijke sleutel tot transformatie de verandering in het economisch systeem in de binnenstad. Zo lang er geen fundamentele transformatie plaatsvindt in het economisch systeem, moeten we aan de achterkant veel inspanning plegen om overlastbeperkende maatregelen te treffen om de basis op orde te brengen.

Hier en daar boeken we daar successen mee, maar er zijn grenzen aan handhaving en mogelijkheden op het gebied van regulering.

Een verandering in het economisch systeem kent echter grote uitdagingen. We hebben als gemeente te maken met marktwerking, lange looptijden en beperkte middelen. Er zat in de afgelopen jaren weinig beweging in de vastgoedmarkt vanwege gestegen bouwkosten, gestegen rente, hogere overdrachtsbelasting en onduidelijkheid over huurregulering. De aankoopmogelijkheden door gemeentelijke deelnemingen zijn daardoor beperkt. Vanuit de

Aanpak Binnenstad zijn de middelen op dit moment niet voldoende toereikend om een grote rol op de vastgoedmarkt te kunnen spelen. We kunnen slechts op kleine schaal en op specifieke locaties de economische structuur verbeteren.

Transformatie teweegbrengen kunnen we als gemeente niet alleen. Samen met bewoners(verenigingen), ondernemers (verenigingen), maatschappelijke vastgoeddeelnemingen, kennis-en culturele instellingen, corporaties, investeerders en pandeigenaren hebben we in de afgelopen jaren goede eerste stappen gezet. Deze samenwerking is essentieel en noodzakelijk voor de transformatie van de binnenstad.

We zetten de Aanpak Binnenstad binnen de mogelijkheden voort en er staat een nieuw programma – in een nieuw jasje - voor 2025 klaar.

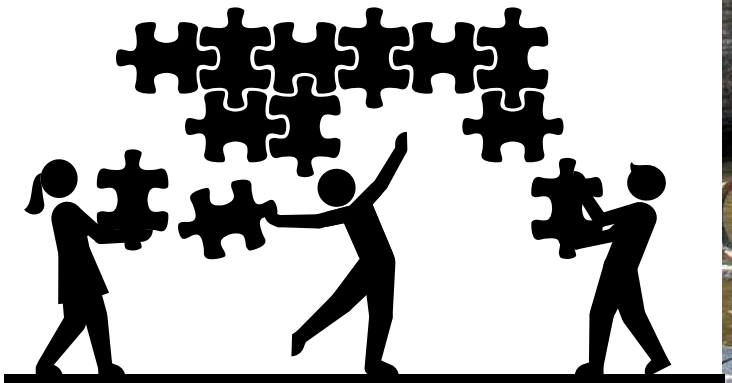



Samenspel Aanpak Binnenstad en programma Bezoekerseconomie

In september 2022 is de prognose voor de bezoekersaantallen van 2023-2025 gepubliceerd. Met een verwachte overschrijding van de signaalwaarde van 18 miljoen bezoekers per jaar reden voor het college om, in het kader van de verordening op Toerisme in Balans, met extra maatregelen te komen. De visie van het college op de bezoekerseconomie in 2035, en een bijbehorend pakket aan maatregelen, werd op 30 november 2022 gepresenteerd. De maatregelen en acties hieruit die betrekking hebben op het tegengaan van overlast in de binnenstad, landen in het uitvoeringsprogramma van de Aanpak Binnenstad onder het transformatiedoel ‘minder bezoekers, respectvolle bezoekers’. Maatregelen met betrekking tot overnachtingen, overtoerisme en duurzaam toerisme landen in het programma Bezoekerseconomie.

Samenwerking met partners in de stad

We werken met de Aanpak Binnenstad daarnaast aan grote transformatietrajecten om gebieden of straten verder te ontwikkelen. Dat doen we niet alleen, maar samen met partners in de stad. Zie pagina 12 voor een overzicht van de lopende trajecten.

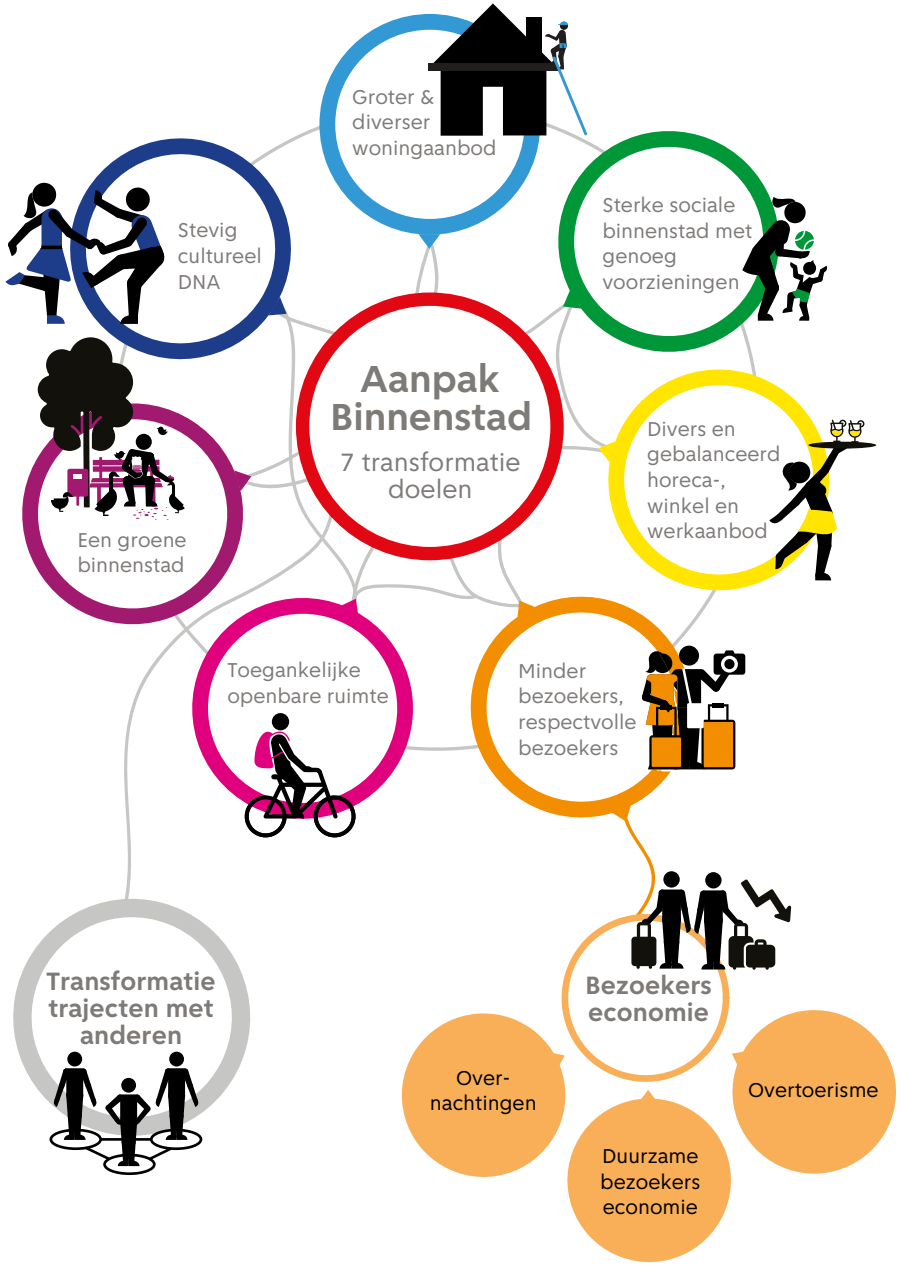



Reclaim het Centrum

Met het initiatiefvoorstel Reclaim het Centrum heeft de Amsterdamse gemeenteraad zich uitgesproken voor een stadscentrum waarin de leefbaarheid en belangen van bewoners, lokale ondernemers en maatschappelijke initiatieven meer vooropstaan. Met het voorstel beoogt de raad de balans in de binnenstad te herstellen door deze te heroveren op de krachten die lokale, maatschappelijke en culturele waarde onder druk zetten.

In 2024 is een verkenning gestart naar de voorstellen uit het initiatiefvoorstel Reclaim het Centrum. Concrete maatregelen die hieruit voortvloeien, zullen in de loop van 2025 ingedeeld worden onder de transformatiedoelen en daarmee onderdeel worden van het programma Aanpak Binnenstad. In het eerste kwartaal van 2025 wordt de raad hierover geïnformeerd.

Binnenstads Enquête 2024

Een ruime meerderheid van de Amsterdammers vindt in 2024 de ontwikkeling van de binnenstad achteruitgaan, vooral op het gebied van schoon, drukte en bereikbaarheid, en wegwerkzaamheden. Zo geeft circa driekwart van de Amsterdammers aan meestal tot (bijna) altijd ernstige overlast van afval en wegopbrekingen in de binnenstad te ervaren.

Driekwart van de Amsterdammers voelt zich redelijk tot sterk verbonden met de binnenstad. Ruim de helft van de Amsterdammers komt meestal graag naar de binnenstad. Ongeveer 40% is liefhebber van de binnenstad, tegenover circa 20% die de binnenstad vermijdt.

Men bezoekt de binnenstad vooral voor horeca, cultuur, winkelen, functionele redenen zoals werk en voor het recreëren in de openbare ruimte. De meeste Amsterdammers willen een levendige, drukke binnenstad voor iedereen, al is bijna tweederde van mening dat de buitenlandse toeristen te nadrukkelijk aanwezig zijn in de binnenstad. Zes op de tien Amsterdammers vindt het vervelend druk in de binnenstad, tegenover een kwart die het gezellig druk vindt. Deze resultaten vormen input voor het uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2025. Aanvullende resultaten voor verschillende doelgroepen en wijken zijn te vinden in de rapportages BinnenstadsEnquête 2024 en BinnenstadsEnquête Wallengebied 2024.

Communicatie

De samenwerking met- en de communicatie richting onze partners en doelgroepen vindt hoofdzakelijk plaats vanuit de projecten. Daarnaast worden er vanuit Aanpak Binnenstad regelmatig publieksbijeenkomsten georganiseerd, thema- en buurtgericht of voor de hele binnenstad. Ook organiseren we driemaal per jaar een Studio Binnenstad. Thematische bijeenkomsten met als expliciet doel om nieuwe initiatieven een podium te geven, verder aan te jagen en ons netwerk uit te breiden met mensen die dezelfde ambities delen om de binnenstad te transformeren. Met de wekelijkse nieuwsbrief van stadsdeel Centrum en de tweemaandelijkse nieuwsbrief van Aanpak Binnenstad, houden we het netwerk op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen en lichten we nieuwe initiatieven uit.



Financiën

De maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma 2025 zijn gestructureerd onder 7 transformatiedoelen en zijn gedekt uit diverse middelen. De Aanpak Binnenstad wordt uitgevoerd volgens de principes van gebiedsgericht werken. Enerzijds betekent dat het smeden van externe coalities met ankerinstituties, het maatschappelijk veld, culturele instellingen, ondernemersverenigingen en vastgoedeigenaren. De overheid kan deze opgave niet alleen oplossen. Binnen de gemeentelijke organisatie geldt het principe dat maatregelen gefinancierd worden vanuit de reguliere begroting en dat de vakdirecties aan de lat staan voor de uitvoering van de maatregelen. Zo worden de openbare ruimte maatregelen grotendeels gedekt uit de daarvoor bestemde middelen zoals het fonds Stadsbehoud/verbetering en het Strategisch Huisvestingsplan Groen en budgetten voor ontmoetingsruimten worden gedekt via het reguliere budget voor de sociale basis.

Er is structureel regulier budget beschikbaar van € 2,2 miljoen, die zal ook in 2025 ingezet worden voor verschillende acties onder de transformatiedoelen. In het coalitieakkoord 2022-2026 is € 10,0 miljoen beschikbaar gesteld voor de Aanpak Binnenstad. In 2025 is hiervan € 2,5 miljoen beschikbaar als programmabudget dat aangewend wordt voor de inzet van maatregelen waar geen dekking voor is vanuit de reguliere middelen.

Voor de bestrijding van overlast door toerisme is € 6,3 miljoen beschikbaar voor in 2025. Aanvullend is incidenteel € 4,0 miljoen vrijgemaakt voor het zo goed mogelijk oplossen van de problematiek afval, reiniging en handhaving in stadsdeel Centrum. Hiervan is in 2025 € 1,7 miljoen beschikbaar.

Middelen die na het afsluiten van het boekjaar niet besteed zijn, worden toegevoegd aan de vastgoedreserve conform de kaders (reserve Verevening Onroerend Goed). Met de vastgoedreserve kan een deel van onrendabele aankopen door de

maatschappelijke vastgoeddeelnemingen (NV Zeedijk, Stadsgoed NV en NV Stadsherstel) gecompenseerd worden. Bonafide vastgoedbezit en coalities met vastgoedeigenaren zijn in de binnenstad cruciaal om te sturen op de noodzakelijke economische en culturele diversiteit. De maatschappelijke vastgoeddeelnemingen spelen daarbij een belangrijke rol.

De Aanpak Binnenstad is een langdurige aanpak, waarbij maatregelen jaarlijks worden aangepast of toegevoegd op basis van de maatschappelijke opgave. Voor de grote ambities van de Aanpak Binnenstad geldt dat je minstens 25 jaar nodig hebt voor de beoogde transformatie, zoals ook het geval is in de masterplangebieden. De huidige beschikbare budgetten zijn ontoereikend om deze transformatie te bewerkstelligen. Extra benodigde middelen om de aanpak te intensiveren of op langere termijn te borgen zullen integraal en in samenhang met andere opgaves worden afgewogen in het reguliere begrotingsproces.



Transformatie trajecten met anderen



We werken met de Aanpak Binnenstad aan grote transformatietrajecten om gebieden verder te ontwikkelen, zoals het Marineterrein. Dat doen we niet alleen, maar samen met partners in de stad. Zo wordt gewerkt aan een Masterplan voor Artis, een nieuw universiteitskwartier van de Universiteit van Amsterdam en aan de transformatie van de Oudebrugsteeg en het Sint Annenkwartier samen met gemeentelijke deelnemingen. Met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden is specifiek voor het Wallengebied het Leefbaarheidspanel opgezet om de leefbaarheid in het gebied te verbeteren.

Ook hebben we sinds enkele jaren een samenwerking met Humanities & Society (H&S) van de Universiteit van Amsterdam. Zij brengen de culturele sector, overheid en het bedrijfsleven samen met onderzoekers en studenten om in co-creatie nieuwe verrassende oplossingen te vinden voor maatschappelijke vraagstukken. Vanuit de Aanpak Binnenstad werken we op verschillende terreinen met Humanities & Society samen:

- De Joodse Stad: een samenwerking tussen H&S, het Joods Cultureel Kwartier en de Aanpak Binnenstad. Samen willen we de geschiedenis van Joods Amsterdam een nieuw podium geven en op een aansprekende manier terugbrengen in de buurt. Het zichtbaar maken van de Joodse cultuur en stadsgeschiedenis speelt daar een belangrijke rol in.
- Onderzoek over ‘thuisvoelen’: een samenwerking tussen docenten kunst & cultuur en de Aanpak Binnenstad. Dit is een sociologisch en sociaalgeografisch onderzoek dat bijdraagt aan de fundamentele vraag over de betekenis van het begrip ‘thuisvoelen’ en de rol van de gemeente ten aanzien van het ‘thuisgevoel’ van bewoners in hun stad.
- Kunst in de openbare ruimte: docenten kunst en cultuur van de UvA en de gemeente werken samen aan vragen over kunst in de openbare ruimte, zoals de vraag wat kunst in de openbare ruimte bijdraagt aan het welbevinden en de verbondenheid met de binnenstad.

De samenwerking met bewoners, ondernemers en instituten die een verbindende rol hebben in de samenleving is essentieel voor transformatie van de binnenstad.



Transformatie trajecten met anderen

Onze samenwerkingen

Ontwikkeling gebieden

- **0.1** | Ontwikkeling Marineterrein
- **0.2** | De ontwikkeling van het universiteitskwartier tussen de Oude Turfmarkt en de Oude Hoogstraat
- **0.3** | Transformatie Oudebrugsteeg (met NV Zeedijk)
- **0.4** | Herontwikkeling Sint Annenkwartier in samenwerking met Stadsgoed NV
- **0.5** | Masterplan Artis en omgeving

Samenwerking met Humanities & Society (UvA)

- **0.6** | Onderzoek naar ‘thuis’ gevoel in de binnenstad
- **0.7** | Uitbreiding Joodse stad naar Plantagebuurt

Samenwerking met de buurt

- **0.8** | Leefbaarheidspanel Wallengebied

Samenwerking	Nr.	Wat gebeurt er in 2025?
Ontwikkeling gebieden	0.1	**Ontwikkeling Marineterrein** De gemeente heeft de ambitie dit stuk grond van het Rijk te kopen. In 2025 onderhandelt de gemeente met het Rijk over de aankoop van de grond. Doel hierbij is om er 800 woningen te bouwen en het aantal bedrijven wat er gevestigd is uit te breiden.
	0.2	**De ontwikkeling van het universiteitskwartier tussen de Oude Turfmarkt en de Oude Hoogstraat** Stadsdeel Centrum (in samenwerking met directie Verkeer en Openbare Ruimte) legt de openbare ruimte aan in het gebied. Stadsdeel Centrum begeleidt de UvA in de rol van Transformatiemanager om de gebouwen zoals besloten in het Strategisch Masterplan mogelijk te maken en werkt samen met de UvA om de gemeenschappelijke beleidsdoelen te realiseren. Door middel van Stedelijke Kennisdistricten, het Humanities & Society programma, stedelijke distributie en logistiek, bouwen over water en duurzaamheid. De UvA, gemeente en bewoners werken samen om de leefbaarheid in het gebied te versterken.
	0.3	**Transformatie Oudebrugsteeg (met NV Zeedijk)** De NV Zeedijk is aan de slag met de plannen voor transformatie en renovatie van 9 panden in de Oudebrugsteeg, in het Wallengebied. Het doel is om de leefbaarheid in de straat te verbeteren. De NV Zeedijk is van plan om het horeca- en winkelaanbod in de panden weer aantrekkelijker te maken voor de Amsterdammer. Daarnaast gaan ze ongeveer 20 woningen te realiseren. Met deze renovatie van de panden verandert de steeg van een toeristen functie naar een woon- en verblijfsfunctie. De gemeente heeft de vergunning in 2024 behandeld.
	0.4	**Herontwikkeling Sint Annenkwartier in samenwerking met Stadsgoed NV** De herontwikkeling van het Sint Annenkwartier levert op termijn circa 20 nieuwe woningen en bedrijfsruimte op. De doorontwikkeling wordt gefaseerd over drie jaar uitgevoerd.
	0.5	**Masterplan Artis en omgeving** Artis wil zich blijven ontwikkelen, zodat de dierentuin ook na 2030 een belangrijke plek kan blijven voor Amsterdammers en bezoekers. Voor Artis zijn duurzaamheid, meer groen en meer ruimte voor dieren heel belangrijk. In 2025 gaat Artis zijn Masterplan verder uitwerken en dit zal leiden tot verschillende aanvragen om een omgevingsvergunning. Een belangrijk aspect is dat de buurt hier nauw bij betrokken blijft.



Samenwerking	Nr.	Wat gebeurt er in 2025?
Samenwerking met Humanities & Society (UvA)	0.6	**Onderzoek naar 'thuis' gevoel in de binnenstad** Door wetenschappers van de UvA wordt het 'thuis' gevoel van diverse doelgroepen die gebruik maken van de binnenstad onderzocht. Allereerst wordt er een literatuuronderzoek gedaan, daarna een enquête. De uitkomsten van de enquête worden verdiept door kwalitatieve gesprekken met de verschillende doelgroepen. De resultaten zijn in 2025 gereed.
	0.7	**Uitbreiding Joodse stad naar Plantagebuurt** Hier willen we het Joodscultureel kwartier (Meester Visserplein, Plantage Middenlaan en Plantage Muidergracht) versterken door middel van podcasts over dit gebied, onderzoek naar de historie over dit gebied, en het organiseren van evenementen (zoals het loofhuttenfestival). Doel is o.a. om een grotere betrokkenheid van buurtbewoners bij hun buurt te realiseren, door deels verborgen verhalen naar boven te halen en het belichten van de geschiedenis.
Samenwerking met de buurt	0.8	**Leefbaarheidspanel Wallengebied** We organiseren 4 à 5 bijeenkomsten per jaar, waar bewoners en ondernemers met elkaar in gesprek gaan over thema's die spelen in hun buurt. In 2024 hebben de panelleden adviezen uitgebracht op de thema's 'een schone buurt', 'een veilige buurt' en 'een prettige leefbuurt'. Hierover brengen ze begin 2025 een eindadvies uit aan de gemeente. In 2025 zal het leefbaarheidspanel worden voortgezet.

Transformatiedoel 1

Divers en gebalanceerd horeca-, winkel- en werkaanbod



De diversiteit in de Amsterdamse binnenstad staat onder druk. Amsterdamse ondernemers verdwijnen en toeristenwinkels nemen het straatbeeld over. In sommige delen van de binnenstad is een economische monocultuur ontstaan waar winkels zich hoofdzakelijk richten op toeristen. Op deze plekken voelen veel Amsterdammers zich niet meer prettig. We willen een aantrekkelijke en leefbare stad voor bewoners blijven en daarom het horeca-, winkel- en werkaanbod divers houden.

Enkele grote transformaties dragen hieraan bij, zoals de Gecoördineerde Aanpak Nieuwendijk, het toekomstplan voor horeca in het Wallengebied en de transformatie van de Bloemenmarkt. Grote transformaties kennen echter een lange adem en het kost tijd voordat de eerste resultaten zichtbaar worden. Hiervoor zoeken we de samenwerking met de gemeentelijke deelnemingen en vastgoedeigenaren.

In 2025 zetten we de aanpak winkeldiversiteit voort. In enkele straten in de binnenstad is sprake van monocultuur in het aanbod van winkels. In andere straten, als de Utrechtsestraat een Haarlemmerdijk, gaat het juist goed. Met handhaving op het bestemmingsplan streven we ernaar dat het aanbod ook divers blijft. Gebiedsprofielen worden ingezet om de unieke identiteit van verschillende buurten te benadrukken, samenwerking te stimuleren en nieuwe bezoekers naar de buurten te trekken. Bijvoorbeeld in de Nieuwmarktbuurt, waar een digitaal platform wordt ontwikkeld om informatie over culturele evenementen met bewoners te delen en samenwerking tussen bedrijven te bevorderen.

We blijven strijden tegen de negatieve impact die criminaliteit en ondermijning hebben op de economie in de binnenstad. Er is een parallelle economie ontstaan met een groot negatief effect op het vestigingsklimaat voor eerlijke ondernemers. Voor een gebalanceerd horeca-, winkel- en werkaanbod is het essentieel om ondermijning aan te pakken.

Transformatiedoel 1

Divers en gebalanceerd horeca-, winkel- en werkaanbod

Wat gaan we doen?

Transformatie

Gebiedsgerichte transformatieprojecten

1.1 | Toekomstplan horeca Wallengebied

1.2 | Gecoördineerde Aanpak Nieuwendijk

1.3 | De transformatie van de Bloemenmarkt

Onderscheidende winkelstraten

1.4 | Versterken identiteit van winkelgebieden door gebiedsprofielen

1.5 | Aanpak winkeldiversiteit

1.6 | Initiatieven stimuleren die zich inzetten duurzame mode

Basis op orde

Ondermijnende criminaliteit tegen gaan

1.7 | Aanpak parallelle economie in de binnenstad

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Transformatie

Gebiedsgerichte transformatieprojecten



1.1 Toekomstplan horeca Wallengebied

Het Wallengebied heeft een enorme aantrekkingskracht op toeristen uit binnen- en buitenland. In de komende jaren zal de toeristische druk nog verder toenemen. De Wallen hoort bij Amsterdam en moet ook voor Amsterdammers blijven. We willen een leefbaarder gebied, met minder eenzijdig horeca- en winkelaanbod.
In 2025 werken we aan een toekomstplan voor horeca en de horeca-gerelateerde functies, zoals eetwinkels, seksinrichtingen en sekstheaters. We vragen Amsterdammers om hun visie op horeca in het gebied te geven. Uitgangspunt hierbij is: minder zaken die zich op het grote publiek richten, en meer ruimte voor ondernemers die zich richten op bewoners en Amsterdammers. Het opstellen van het toekomstplan gaat hand in hand met het nieuwe stedelijke horeca beleid waarin de relatie tussen horeca en omgeving centraal staat. Met een stevig ontwikkelde visie, kunnen we onderbouwde maatregelen kiezen en koers houden. Ook op de korte termijn nemen we maatregelen om de leefbaarheid op de Wallen te verbeteren. In 2023 zijn de weekendopeningstijden van de horeca in het kern-Wallengebied beperkt om bewoners meer rust in de nacht te geven. Al langere tijd gelden er in de weekenden beperkingen aan de alcoholverkoop door winkels, cafetaria's en slijterijen.

In 2025 zal besloten worden over het vervolg van beide maatregelen. Hierin kijken we ook naar invoeren van maatregelen voor sekstheaters, het uitbreiden van het gebied waar vervroegde sluitingstijden voor horeca gelden en het verder vervroegen van de sluitingstijden terrassen (zoals aangekondigd in raadsbrief 'Maatregelen verordening Toerisme in Balans'.

1.2 Gecoördineerde Aanpak Nieuwendijk

De Nieuwendijk, één van de oudste winkelstraten van Amsterdam, heeft de afgelopen decennia te maken gehad met aanzienlijke druk op het gebied van winkelaanbod, straatafval en de kwaliteit van de openbare ruimte. Tegelijkertijd is de staat van veel panden verslechterd door het uitblijven van periodiek en groot onderhoud.
Om deze neerwaartse spiraal te doorbreken, heeft de gemeente diverse projecten geïnitieerd die nu worden samengebracht onder de noemer 'Gecoördineerde Aanpak Nieuwendijk'.
Het primaire doel van deze aanpak is om bestaande en nieuwe projecten met elkaar te verbinden, zodat zij elkaar versterken en een gezamenlijke meerwaarde creëren. Indien noodzakelijk zullen er aanvullende projecten worden ontwikkeld om de situatie op de Nieuwendijk verder te verbeteren. Het uiteindelijke doel is om de straat stap

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?
		voor stap te transformeren tot een plek waar wonen en winkelen samengaan, de kwaliteit van het vastgoed wordt verbeterd en ondermijnende activiteiten afnemen. Projecten die reeds in uitvoering zijn, omvatten onder meer het bevorderen van de diversiteit in het winkelaanbod, het stimuleren van wonen boven winkels, plaagdierbestrijding, vergroening van de openbare ruimte en een verbeterde afvalaanpak. Door deze integrale aanpak wil de gemeente een duurzame en positieve ontwikkeling van de Nieuwendijk waarborgen.
	1.3	**De transformatie van de Bloemenmarkt** Voortzetting van de lopende controles en rapportage op het gebruik van de marktkramen gericht op bloemen en planten. We gaan verder onderzoeken op welke manier we stap voor stap de transformatie van de Bloemenmarkt verder vorm kunnen geven. Daarbij wordt onderzocht met welke functies het gebruik van de Bloemenmarkt meer voor de Amsterdammer ingericht kan worden.
Transformatie **Onderscheidende winkelstraten**	1.4	**Versterken identiteit van winkelgebieden door gebiedsprofielen** Er zijn vijf gebiedsprofielen opgesteld voor verschillende delen van de binnenstad door samenwerkende biz'en. Het doel van de gebiedsprofielen is om de winkelgebieden duidelijker te positioneren en zo aan de Amsterdammers en andere bezoekers te laten zien wat het centrum te bieden heeft. 1. Gebiedsprofiel Nieuwmarktbuurt: Het gebiedsprofiel Nieuwmarktbuurt ontwikkelt een digitaal platform, waarop bewoners, ondernemers en bezoekers van het gebied terecht kunnen voor informatie over de buurt, evenementen, bijeenkomsten en cultureel programma. Verder worden projecten opgestart om de buurt te vergroenen, het visueel verbinden van de buurt door o.a. kunst en wordt er steeds effectiever samengewerkt tussen op het gebied van schoon, heel en veilig. Ook wordt er onderzocht of er per 2026 een eigenaren-biz kan worden gestart ter grootte van vier ondernemersbiz'en. 2. Gebiedsprofiel Hartje Centrum: Het gebiedsprofiel Hartje Centrum focust zich op veiligheid en schoon. Er zijn wederom gezamenlijk drie extra beveiligers ingehuurd (loopposten) die beschikbaar zijn voor alle ondernemers om

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?
Transformatie **Onderscheidende winkelstraten**		hen te ondersteunen bij winkeldiefstal, agressie en geweld jegens personeel. B2B Cleaning is aangesteld voor extra schoonmaakrondes in het gebied. Ook wordt onderzocht of er één groenplan voor het gehele gebied opgesteld kan worden. Verder wordt er gekeken naar een samenwerking met Fanclub Centrum, om dit gebied met marketing ook sterker op de kaart te zetten. 3. Gebiedsprofiel Leidsebuurt Theaterbuurt: Het gebiedsprofiel Leidsebuurt Theaterbuurt werkt aan het belichten van de karakteristieke eigenschappen en veelzijdigheid van de buurt. Er wordt onder andere ingezet op de onderlinge samenwerking tussen de culturele instellingen, het visueel maken van de theaterbuurt en het gebruiken van de Leidsebuurt app. 4. Het gebiedsprofiel Rembrandt & Reguliers: Het gebiedsprofiel Rembrandtpleinbuurt werkt aan een plan met daarin de acties die zij gezamenlijk gaan oppakken met alle biz'en in het gebied. 5. Gebiedsprofiel Westelijke Grachtengordel: Dit gebied heeft sterke biz'en en werken momenteel per biz aan hun eigen identiteit en uitdagingen. Dat zou kunnen veranderen naar verloop van tijd en bij behoefte om wel gebiedsgericht te werken kan dat altijd weer opgepakt worden.
	1.5	**Aanpak winkeldiversiteit** In een aantal straten in het centrum is er sprake van op bezoekers gerichte monocultuur. Wij willen dat het winkelaanbod aantrekkelijk blijft voor Amsterdammers. Dat doen we door enerzijds gericht handhaving bestemmingsplan Winkeldiversiteit in te zetten op o.a. de Nieuwendijk, Haarlemmerstraat- en dijk en Utrechtsestraat. Daarnaast onderzoeken we hoe we aanbod aantrekkelijk voor Amsterdammers in de binnenstad kunnen faciliteren.
	1.6	**Initiatieven stimuleren die zich inzetten duurzame mode** De Aanpak Binnenstad wil initiatieven die zich richten op duurzame mode stimuleren, zoals de slow fashion pop-up die eind 2024/begin 2025 in de Kalverstraat is gerealiseerd. Er wordt o.a. begin 2025 een Studio Binnenstad op dit thema georganiseerd.

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?
Basis op orde		
Ondermijnende criminaliteit tegengaan	1.7	**Aanpak parallelle economie in de binnenstad** We willen de negatieve impact die criminaliteit heeft op de economie in de binnenstad tegengaan. Er is een parallelle economie ontstaan waarin malafide bedrijven zich onttrekken aan de regels. Deze bedrijven worden bijvoorbeeld gebruikt voor witwassen en verschillende vormen van fraude. Dit heeft tot gevolg dat het rechtsgevoel van bewoners en ondernemers wordt aangetast. Bovendien zorgt het voor oneerlijke concurrentie en een prijsopdrijvend effect op vastgoed en huurprijzen. Het wordt voor eerlijke ondernemers steeds moeilijker om zich te vestigen in de binnenstad. Op toeristen gerichte winkels blijken vatbaar voor ondermijnende criminaliteit. Het is zeer eenvoudig om een onderneming te starten, er is weinig controle. We pleiten voor een aanpassing van het handelsregister en voor lokale mogelijkheden om barrières op te werpen. Vanuit de bestuurlijke aanpak willen we een vergunningplicht instellen voor de toeristische detailhandel voor de binnenstad. Zo kan (vooraf) worden gecontroleerd of een bedrijf bonafide is. Ondermijnende criminaliteit wordt daarnaast aangepakt door handhavingsacties en/of opsporing in samenwerking met de RIEC-partners en de Ondermijningsbrigade.

Transformatiedoel 2

Minder bezoekers, respectvolle bezoekers in de binnenstad



Amsterdam is populair en aantrekkelijk voor bezoekers. De stad bruist, maar dit gaat gepaard met overlast voor bewoners. Tegelijkertijd vermijden Amsterdammers de binnenstad vanwege de drukte. Met de Aanpak Binnenstad richten we ons daarom op het creëren van een evenwichtige en leefbare binnenstad waar ruimte is voor de respectvolle bezoeker. We gaan overlast tegen en zetten in op het beperken van de drukte. Tegelijkertijd proberen we magneetfuncties waar bezoekers op af komen te verkleinen. Zo pakken we het drugsimago aan door de verkoop van illegale drugsproducten terug te dringen en onderzoeken we een verbod op reclame voor drugs.

In 2025 richten we ons (opnieuw) op tegengaan van overlast en bevorderen van veiligheid. Handhaving van de overlast in het Wallengebied en op de uitgaanspleinen blijft een uitdaging, mede door personeelstekorten bij politie en Toezicht en Handhaving in de Openbare Ruimte (THOR). We blijven zoeken naar manieren om effectiever te handhaven in het gebied en samenwerking tussen politie, THOR (toezicht op straat) en Vergunningen Toezicht en Handhaving (toezicht op (horeca)vergunningen) te versterken. Met extra cameratoezicht, aanscherpen van verblijfsverboden en inzet van credible messengers willen we de overlast van straatdealers beteugelen.

Ook beperken we de overlast van toeristische activiteiten, door onder andere het beperken van op- en afstapvoorzieningen van rondvaartboten op de Oudezijds Voorburgwal en het verbod op rondleidingen uit te breiden. Met deze maatregelen zetten we in op minder bezoekers die overlast veroorzaken, maar er blijft ruimte voor de respectvolle bezoeker.



Transformatiedoel 2

Minder bezoekers, respectvolle bezoekers in de binnenstad

Wat gaan we doen?

Transformatie

Gedragsbeïnvloeding

2.1 | Inzetten en doorontwikkelen van de ontmoedigingscampagne

2.2 | How To Amsterdam campagne

Magneetfuncties verkleinen

2.3 | Verminderen van het aantal prostitutieramen op de Wallen

2.4 | Terugdringen van drugsimago in de binnenstad

Basis op orde

Veilige straten

2.5 | Gebiedsgericht handhaven in Wallengebied en op de uitgaanspleinen

2.6 | Tegengaan overlast en criminaliteit door straatdealers

Drukte beperken

2.7 | Pilot beperken op- en afstapvoorzieningen rondvaart Oudzijds Voorburgwal

2.8 | Wijzigingen in het rondleidingenbeleid die bijdragen aan een leefbare binnenstad

2.9 | Verplaatsen van verhuurlocaties voor onbemande ongemotoriseerde recreatievaartuigen

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?
Transformatie **Gedragsbeïnvloeding**	2.1	**Inzetten en doorontwikkelen van de ontmoedigingscampagne** In 2025 ontwikkelen we een ontmoedigingscampagne voor Nederlandse jongeren die voor Amsterdam kiezen als feestbestemming. Dit wordt een variant van de bestaande campagne Amsterdam Rules die feesttoeristen uit Groot-Brittannië, Duitsland, Spanje, Frankrijk en Italië ontmoedigd om los te gaan in Amsterdam. De Amsterdam Rules campagne loopt in 2025 door, waarbij verwacht wordt dat de Nederlandse variant voor de zomer live zal gaan. In september vindt een brede effectmeting plaats op de campagnes.
	2.2	**How To Amsterdam campagne** De How To Amsterdam campagne richt zich op bezoekers van de uitgaansgebieden in het centrum van Amsterdam. Doel is om de overlast die een deel van hen veroorzaakt terug te dringen. Via een doelgroepgerichte set aan middelen en activaties worden zij op een positieve manier gewezen op gewenste gedragingen. Hierbij is er aandacht voor o.a. regels rondom het alcohol- en blowverbod, straatdealers, lawaai, autoslapen. In 2024 is de campagne o.b.v. effectmetingen verder geoptimaliseerd en wordt in 2025 vervolgd.
Transformatie **Magneetfuncties verkleinen**	2.3	**Verminderen van het aantal prostitutieramen op de Wallen** Het college van B&W heeft (met steun van een meerderheid van de raad) een principebesluit genomen om het vervolgtraject in te gaan met de Europaboulevard als locatie voor de realisatie van het Erotisch Centrum (EC). Het ontwikkeltraject is meerjarig. De nu eerst volgende vervolgstap is de voorbereiding van een projectbesluit. Met het Erotisch Centrum worden circa 100 veilige werkplekken gerealiseerd. Omwille van de verbetering van de leefbaarheid in het Wallengebied, sluit het college parallel aan de realisatie van het Erotisch Centrum een gelijk aantal werkplekken op de Wallen. Om uitvoering te kunnen geven aan het sluiten van ramen op de Wallen is het college bereid vergaande stappen te zetten. In 2025 wordt een uitwerkingsvoorstel (met doorlooptijden) aan de raad voorgelegd.
	2.4	**Terugdringen van drugsimago in de binnenstad** Drugstoerisme is een hardnekkig verschijnsel in de binnenstad. Drugs zijn één van de magneetfuncties voor toeristen. Het blowverbod is ingesteld om de overlast van drugsgebruik op straat en in openbare/publiektoegankelijke ruimtes tegen te gaan. We pakken het drugsimago verder aan door verkoop van illegale drugsproducten terug te dringen, onderzoeken de mogelijkheid om reclame voor drugs aan te pakken en zetten in op imagocampagnes. Daarnaast verminderen we het aantal coffeeshops in de binnenstad, en spreiden de coffeeshops over de gehele stad (zie ook programma Bezoekerseconomie).

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Basis op orde

Veilige straten



2.5 Gebiedsgericht handhaven in Wallengebied en op de uitgaanspleinen

Het horeca- en winkelaanbod in de binnenstad heeft grote aantrekkingskracht op feesttoeristen die geregeld overlast veroorzaken. Handhaving van de overlast in het Wallengebied en op de uitgaanspleinen blijft een uitdaging, mede door personeelstekorten bij politie en THOR. We blijven zoeken naar manieren om effectiever te handhaven in het gebied en samenwerking tussen politie, THOR (toezicht op straat) en VTH (toezicht op (horeca)vergunningen) te versterken.

Ook in 2025 voeren politie, THOR en VTH gezamenlijke horeca controles uit in het Wallengebied. Daarbij maken we gebruik van risico gestuurd toezicht op basis van overlastmeldingen en inbreng uit de gebieden, afdelingen veiligheid, politie en andere betrokkenen. Begin 2025 wordt naar verwachting een aangescherpt en verduidelijkt stedelijk handhavingsbeleid horeca vastgesteld.

We kijken of het mogelijk is dat THOR tot later in de nacht op straat actief is en of er extra Veldwerk kan worden ingezet voor het tegengaan van overlastgevend gedrag en drugsproblematiek. We onderzoeken of het mogelijk is het Wallengebied meer/beter te verlichten ten behoeve van de veiligheid. Ook opent in 2025 het wijkhandhavingssteunpunt in het Wallengebied. Deze fysieke locatie draagt bij aan betere samenwerking van handhavende partijen.

2.6 Tegengaan overlast en criminaliteit door straatdealers

Bewoners van de oude binnenstad ervaren in hoge mate overlast van de straatdealers. Hoewel het op bepaalde hot spots lukt om straten (vrijwel) vrij van straatdealers te krijgen, zijn er over het geheel eerder meer dan minder straatdealers. Een belangrijke oorzaak hiervan is ook de aanhoudende toeristenstromen in de binnenstad. Het programma Aanpak Straatdealers wordt langs de lijnen van preventie, repressie, gedragsverandering en campagne voortgezet. Het cameratoezicht is en wordt fors uitgebreid. Met ondernemers werken we aan nieuwe maatregelen. De dealerverblijfsverboden worden aangescherpt door een verlenging van 24 naar 48 uur (kortdurende verboden) en een 1-maands verblijfverbod bij de eerste keer recidive. De politie inzet op straatdealers wordt uitgebreid. De campagne om feesttoeristen te waarschuwen tegen dealers wordt vernieuwd (met meer interactieve vormen) en in aantal uitgebreid. Om dealers ook van gedrag te laten veranderen worden voor het eerst credible messengers ingezet. Ook wordt de aanpak van jonge straatdealers via de woonstadsdelen versterkt.

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?
Basis op orde		
Drukte beperken	2.7	**Pilot beperken op- en afstapvoorzieningen rondvaart Oudzijds Voorburgwal** In 2024 is een pilot uitgevoerd die het gebruik van de voorzieningen beperkt. De beoordeling van de pilot wordt op dit moment gedaan door middel van een evaluatie. Er volgt een eindevaluatie en beoordeling van de pilot op basis van twee buurtenquêtes, gebruik en druktecijfers, overlastmeldingen en input van gebruikers en betrokken (o.a. politie en THOR). In 2025 vindt bestuurlijke besluitvorming plaats over toekomstige situatie of vervolg.
	2.8	**Wijzigingen in het rondleidingenbeleid die bijdragen aan een leefbare binnenstad** Het rondleidingenbeleid wordt momenteel geëvalueerd. Op basis van uitgevoerde onderzoeken en gevoerde gesprekken wordt gekeken naar mogelijke beleidswijziging ter verbetering van de leefbaarheid van de binnenstad.
	2.9	**Verplaatsen van verhuurlocaties voor onbemande ongemotoriseerde recreatievaartuigen** Komend jaar zal gegaan worden met de ontwikkeling van beleid en regelgeving die commerciële verhuur van recreatie vaartuigen als waterfietsen en subs naar buiten het toeristische Centrum verplaatst. De actieradius van deze vaartuigen is beperkt. Verplaatsing kan het gewenste effect hebben dat de vaartuigen in minder grote aantallen op de drukke vaarwegen voorkomen en de commercieel toeristische uitstraling van de openbare ruimte op drukke plekken kan worden verminderd.

Transformatiedoel 3

Leefbare openbare ruimte in de binnenstad



In een dynamische omgeving als de binnenstad van Amsterdam is de druk op de openbare ruimte groot. We streven daarom met de Aanpak Binnenstad naar rust, ruime en veiligheid op straat. De smalle straten en grachtjes moeten toegankelijk blijven en vrij van zwaar (logistiek) verkeer en onnodig autoverkeer, en daarmee ruimte creëren voor voetgangers en fietsers.

In 2025 richten we onze transformatie vooral op het Wallengebied. Dit gebied is overbelast met gemotoriseerd verkeer, wat veel schade en overlast veroorzaakt. Deze verkeersbewegingen willen we beperken en tegelijkertijd alternatieve vormen van logistiek, zoals over water, stimuleren. Ook wordt gekeken hoe dit gebied verkeersluw gemaakt kan worden.

Daarnaast brengen we de basis op orde in andere gebieden. De stadshartfile wordt aangepakt, de taxioverlast beperkt en de verkeerscirculatie en werken we aan de bereikbaarheid van de Grachtengordel. In de Leidsebuurt proberen we overlast van fiets, taxi en logistiek te beperken. Samen met bewoners en ondernemers uit deze buurt voeren we experimenten uit die bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid. Ook is er veel aandacht voor schone straten. Door een combinatie van bedrijvigheid, bezoekers, de bestaande infrastructuur, statiegeldproblematiek en zakinzameling ontstaan afvalproblemen. Deze gaan we met de Aanpak Binnenstad onder andere tegen door het maximaal uitrollen van ondergrondse afvalcontainers, het testen van een afvalbrengpunt op het water op de Wallen, het ophalen van afval op afspraak, het plaatsen van speciale afvalvoorzieningen gedurende het vaarseizoen en door direct te vegen na het ophalen van afval. In 2025 start het Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions met een onderzoek naar nieuwe manieren van afval scheiden, aanbieden, ophalen en verwerken.

Met deze maatregelen proberen we de openbare ruimte leefbaar te houden, de druk op de openbare ruimte in goede banen te leiden en de leefbaarheid te vergroten.

Transformatiedoel 3

Leefbare openbare ruimte in de binnenstad

Wat gaan we doen?

Transformatie

Doorstroming verkeer

3.1 | Verkeersluwe Wallen (logistiek, afval en verkeer)

Basis op orde

Toegankelijke en leefbare straten

3.2 | Aanpak verkeersoverlast stadshart-file

3.3 | Aanpak Taxioverlast Uitgaansgebieden

3.4 | Verbeteren verkeerscirculatie op de Westelijke Grachtengordel

3.5 | Verbeteren leefbaarheid Leidsebuurt

Schone straten

3.6 | Diverse extra maatregelen voor het schoon krijgen van Centrum

3.7 | Verder testen en uitrollen alternatieve afvalinzameling Centrum

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Transformatie

Doorstroming verkeer

3.1 Verkeersluwe Wallen (logistiek, afval en verkeer)

In 2025 gaan we verder met het uitwerken van maatregelen om meer rust en ruimte te realiseren in de openbare ruimte door het substantieel beperken van het gemotoriseerd verkeer in het gebied. Het project bestaat uit drie pijlers:

1. Logistieke transitie. Het gaat om het beperken van de toegankelijkheid voor groot zwaar verkeer in het gebied op basis vaneen gebiedsbrede maatregel. Daarnaast wordt gekeken naar het verder faciliteren en stimuleren van alternatieve vormen van logistiek, zoals vervoer over water of door middel van overslag op klein vervoer.
2. Afvalinzameling. Ook de afvoer van inzameling van afval op de huidige wijze met groot en zwaar materieel leidt tot veel, druk overlast en schade in het gebied. Een transformatie naar andere vormen van afval inzameling in het gebied wordt verder onderzocht en uitgewerkt.
3. Verkeersluwe gebieden. Gekeken wordt naar een wijze waarop het gemotoriseerd verkeer zich door het Wallengebied, en de achterliggende Lastage/Nieuwmarkt buurten, beweegt. Mogelijkheden worden bekeken hoe dit kan worden verminderd met respect naar de noodzakelijke doelgroepen die om specifieke redenen toegang moeten houden. Hierbij wordt ook gekeken naar de huidige doorgaande routes door het gebied die op piekmomenten het gebied onderdruk zetten.

Basis op orde

Toegankelijke en leefbare straten

3.2 Aanpak verkeersoverlast stadshart-file

Na de analyse en experimentele fase in 2023 worden de effectieve maatregelen in 2025 structureel ingezet. Dit betekent een vaste set aan verkeersmaatregelen op de vooraf te verwachten piekdagen. In 2025 zal naast de uitvoering van enkele kleine maatregelen de eerder ingevoerde eenrichtingssituatie op de Dam worden beoordeeld. Daarnaast zal een koppeling gemaakt worden met mogelijke verkeersmaatregelen voortkomend uit de maatregel Verkeersluwe Wallen.

3.3 Aanpak Taxioverlast Uitgaansgebieden

In 2025 worden de lopende maatregelen rond de uitgaanspleinen voorgezet en waar mogelijk en nodig bijgestuurd, en vervangen of aangevuld door nieuwe maatregelen. Zowel bij het Rembrandtplein als rond het Leidseplein worden plannen gemaakt en waar mogelijk uitgevoerd met overlast beheersing en handhaving door middel van camera's of dynamische toegang.

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?
Basis op orde **Toegankelijke en leefbare straten**	3.4	**Verbeteren verkeerscirculatie op de Westelijke Grachtengordel** Nadat de pilot voor de verkeersmaatregelen in 2023 is opgeschort, moet nog besloten worden of en in welke vorm de pilot kan worden hervat. De druk op het netwerk neemt ondertussen substantieel toe door geplande maar veel al ook noodzakelijke werkzaamheden of beperkende maatregelen op bruggen en kades.. Hierdoor ligt er niet alleen een transformatie opgave om een toekomstbestendige verkeerssituatie te realiseren maar ook een acute opgave om het huidige netwerk niet vast te laten lopen. In 2025 zullen keuzes gemaakt moeten worden over wie, waar en hoe men zich in het gebied begeeft.
	3.5	**Verbeteren leefbaarheid Leidsebuurt** We voeren samen met bewoners en ondernemers verschillende experimenten en maatregelen uit die bijdragen aan het verminderen van overlast in de buurt. Sommige experimenten of maatregelen worden specifiek uitgevoerd in een straat. Andere hebben betrekking op de hele buurt. Voorbeelden van wat we gaan doen: - Experimenteren met maatregelen om fietsers te stimuleren hun fiets te parkeren de ondergrondse fietsenstalling in plaats van op straat. - Opzetten van een campagne om bewustwording te creëren onder bezoekers en uitgaanspubliek welk gedrag overlast veroorzaakt in de buurt. - Verkennen welke extra inzet er kan komen om de Leidsebuurt schoner te houden.
Basis op orde **Schone straten**	3.6	**Diverse extra maatregelen voor het schoon krijgen van Centrum** Rond het Leidseplein wordt op vrijdag geschouwd door Handhaving, Afvalinzameling, Reiniging en Politie waarbij direct actie wordt ondernomen bij vervuiling. Deze samenwerkingsactie is in 2024 positief geëvalueerd en willen we in 2025 voor het Leidseplein continueren en uitbreiden naar andere drukke en vervuilende (uitgaans-)locaties. Gedurende het vaarseizoen dumpt pleziervaart afval bij prullenbakken wat ander afval aantrekt. In 2024 zijn bij steigers op bepaalde routes speciale afvalvoorzieningen geplaatst om deze dumpingen te beperken. In 2025 gaan we hiermee verder en breiden we de locaties uit. In 2024 is op de Nieuwendijk en de IJboulevard een pilot gestart in het kader van de statiegeldproblematiek.

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Basis op orde

Schone straten

Prullenbakken zijn daar voorzien van magneten en veren om het openbreken tegen te gaan en het straatbeeld te verbeteren. Ook wordt in een aantal gebieden getest of het gebruik van transparante zakken in prullenbakken helpt om de omgeving schoner te houden. Bij een positieve evaluatie zullen in 2025 deze aanpassingen verder worden doorgevoerd. Ook zal in 2025 gebiedsgericht onderzoek plaatsvinden voor wat betreft het vergroten van het aantal inleverpunten.
In 2025 gaan we door met het direct vegen na de inzameling van afval (het zogenaamde treintje) op alle routes waar met afvalzakken wordt ingezameld. Ook de tijdelijk geplaatste bovengrondse containers blijven staan.
Er is in 2024 extra ingezet op het schoonspuiten van stegen. In 2025 wordt deze stegeninzet verder geoptimaliseerd en gecontinueerd.

In 2024 zijn een aantal biz'en in het kernwinkelgebied en pilot gestart met het inhuren van een extern schoonmaakbedrijf voor extra afvalinzameling bovenop de reguliere inzet van de gemeente. Dit initiatief is in samenwerking met de gemeente tot stand gekomen en gefinancierd. Bij een positieve evaluatie zal de pilot in samenwerking met de gemeente worden gecontinueerd.

In en rondom stegen en drukke plekken in de binnenstad staan veel – met name – fietswrakken en verwaarloosde en ongebruikte fietsen. Naast dat deze fietsen een belemmering zijn voor de doorgang, maken zij het ook moeilijk om deze openbare ruimte schoon te houden. In 2024 is gestart met extra rondes fietsknippen. Voor 2025 wordt deze extra inzet gecontinueerd en uitgebreid.

In 2025 gaat het Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions (AMS) starten met het inrichten van een aantal proeftuinen rondom afval. Hierin wordt onderzoek gedaan en worden nieuwe manieren van afval scheiden, aanbieden, ophalen en verwerken ontwikkeld en getest. Doel is om concrete prototypes, beslissingsondersteunende tools, en nieuwe werkwijzen te ontwerpen, testen, valideren en opleveren.

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Basis op orde

Schone straten



3.7 **Verder testen en uitrollen alternatieve afvalinzameling Centrum**

In 2024 is de ontwikkelrichting voor alternatieve inzameling voor afval in het centrum vastgesteld:
Er zal maximaal ingezet worden op ondergrondse containers in combinatie met het verlengen van de loopafstanden van 150 naar 250 meter.

In 2025 wordt gestart met het vervangen van 60 glas- en papiercontainers, bijvoorbeeld bij de Haarlemmerstraat en de Elandsgracht. Daarbij wordt gekeken of een restafval container erbij geplaatst kan worden of dat en papier- of glascontainer wordt vervangen door een restafvalcontainer. Ook wordt onderzocht of op nieuwe locaties containers voor restafval kunnen worden geplaatst, o.a. in de Spuistraat en het Damrak.

Dit netwerk van ondergrondse containers wordt aangevuld met brengpunten op het water. In 2025 gaan we starten met het testen van brengpunten in het Wallengebied.

Afval op Afspraak zetten we dan in als sluitstuk als ondergronds of een brengpunt niet mogelijk is. Tijdelijk zetten we bovengrondse containers in om de afvaldruk op straat te verlagen. De positief geëvalueerde pilot in de Negen Straatjes (afval op afspraak) zetten we in 2025 voort, net zoals de in 2024 gestarte Aanpak Nieuwendijk.

Transformatiedoel 4

Een groene binnenstad



De gemeente Amsterdam streeft naar een groenere en leefbare stad. Met de Aanpak Binnenstad willen we de leefbaarheid van de binnenstad verbeteren, onder andere door het toevoegen van groen. We denken hierbij ook aan de toekomst en de gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme hitte en wateroverlast. Het toevoegen van groen in de binnenstad is lastig gezien de beschikbare openbare ruimte, maar essentieel om de binnenstad leefbaar te houden.

In 2025 gaan we daarom 50 bomen planten in het Centrum. Bomen planten is de meest effectieve manier om de gevoelstemperatuur te verlagen en schaduw te creëren, maar in de binnenstad is beperkte ruimte. Naast bomen, focust de Aanpak Binnenstad zich daarom op gevelvergroening in winkelstraten. De Amstelstraat, Utrechtsestraat, Leidsestraat, Reguliersbreestraat en Warmoesstraat worden hierbij als pilotprojecten gebruikt.

Om deze projecten van de grond te krijgen, is samenwerking nodig met bewoners, ondernemers en instellingen. Zo ook op het Oosterdok, waar bewoners, Double Tree Hotel, Booking en de Openbare Bibliotheek Amsterdam zich hebben verenigd om met de gemeente na te denken over het toevoegen van groen.

Ook de aanleg van het Knowledge Mile Park en het verbeteren van het Weteringpark moeten op termijn voor meer groen in de binnenstad zorgen. De gemeente wil samenwerken met bewoners, bedrijven en pandeigenaren om deze vergroening te realiseren. Projecten als de transformatie van het Frederiksplein naar het Frederikspark dragen bij aan een aangenamere leefomgeving voor Amsterdammers.

Duurzaamheid staat centraal in alle projecten, met aandacht voor groene straten en verbeterde leefbaarheid.

Transformatiedoel 4

Een groene binnenstad

Wat gaan we doen?

Transformatie

Meer groen

4.1 | De aanleg van het Knowledge Mile Park

4.2 | Vergroenen horeca- en winkelstraten door middel van gevelgroen

4.3 | Planten van 50 bomen op nieuwe locaties

4.4 | Vergroenen Oosterdok

4.5 | Verbetering en vergroening Weteringpark

4.6 | Verbetering Frederikspark

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Transformatie

Meer groen

4.1 De aanleg van het Knowledge Mile Park

Er wordt substantieel groen toegevoegd aan de openbare ruimte. Het idee is om van deze straat ook een verblijfsplek te maken met groen, zodat meer mensen naar buiten willen gaan. Daarnaast ligt er vanuit de samenwerking met de Biz voor de gebouwde omgeving een grote nadruk op duurzaamheid.

4.2 Vergroenen horeca- en winkelstraten door middel van gevelgroen

In 2024 is de gevelvergroening van een aantal winkelstraten voorbereid. Het gaat om de Amstelstraat, Utrechtsestraat, Leidsestraat en Reguliersbreestraat. De voorbereiding van gevelvergroening vooruitlopend op het groot onderhoud van de Warmoesstraat is net gestart. Komend jaar worden de Amstelstraat, Utrechtsestraat, Leidsestraat en Reguliersbreestraat waar mogelijk voorzien van gevelgroen. De wijze van uitvoering zal een voorbeeld en standaard moeten gaan vormen voor alle andere drukke winkel- en horecastraten waar de ruimte beperkt is.

4.3 Planten van 50 bomen op nieuwe locaties

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat voor het verlagen van de gevoelstemperatuur overdag vooral schaduw nodig is en dat bomen planten de effectiefste manier is om koele plekken in de stad te creëren. In de binnenstad van Amsterdam is weinig ruimte om bomen toe te voegen, niet alleen bovengronds maar ook ondergronds. In 2024 is gezocht naar locaties waar wel ruimte is om extra bomen toe te voegen. In 2025 worden voorbereidingen getroffen om de bomen daadwerkelijk te planten.

4.4 Vergroenen Oosterdok

De ideeën van de bewoners, Dubble Tree hotel, Booking en de OBA hebben zich vertaald in twee concrete vergroening opgaven. De eerste is de verharding rond de “boomeilanden” tegen de gevels te vervangen voor groen. De tweede opgave is het vergroenen van de kade. Hierbij moet rekening gehouden worden met het gebruik door meerdere functies; fiets, voetganger en recreatie. Daarnaast liggen hier onder de grond veel kabels en leidingen en een dak van een garage. Op het Oosterdok worden ook proeven uitgevoerd en getest hoe hittestress het beste kan worden tegengegaan. Het idee is dat er boombakken en pergola’s met groen worden geplaatst en dan twee jaar blijven staan. Er wordt gemeten wat het effect is op de temperatuur.

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Transformatie

Meer groen

4.5 **Verbetering en vergroening Weteringpark**
In 2025 wordt verder gegaan met de uitvoering van de vernieuwing van de speeltuin en de uitbreiding van het groen.

4.6 **Verbetering Frederikspark**
We willen op deze locatie graag een park aanleggen. Gefaseerd gaan we van Frederiksplein naar Frederikspark. Daar waar kansen zich voor doen van omliggende opgaves vanuit stadsbehoud of verkeersveiligheid. In 2025 zal parallel aan de uitwerking van eenrichtingsverkeer in de Utrechtsestraat een verder ontwerp worden gemaakt van de kruising Frederiksplein/Utrechtsestraat. Ook wordt vanuit de nieuwe verkeerssituatie in de Utrechtsestraat gekeken naar een verdere vergroening/verbetering van de verkeersdiagonalen door het park.



Transformatiedoel 5

Een stevig cultureel DNA



Met de Aanpak Binnenstad willen we de culturele rijkdom van de binnenstad benadrukken. Om een steviger cultureel DNA in Amsterdam te creëren, ligt de focus op zichtbaarheid en toegankelijkheid van kunst en cultuur, en samenwerking met culturele instellingen en ankerinstituten (zoals musea, theaters en bibliotheken). Het culturele DNA in de binnenstad gaat leven door lokale kunst, cultuur en ambachten. Dit versterkt de culturele identiteit van de stad en beïnvloedt het beeld dat mensen van Amsterdam hebben.

De Aanpak Binnenstad stimuleert nieuwe initiatieven door middel van de subsidieregeling Aanpak Binnenstad. De subsidieregeling verleent ontwikkel- en impactsubsidies aan initiatieven van ondernemers, instellingen en bewoners die bijdragen aan de transformatie van de binnenstad en een andere bezoekerseconomie. Daarnaast gaan we in 2025 nieuwe samenwerkingen aan met onder andere de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten om kennis over kunst bij kinderen te vergroten. In het Wallengebied stimuleren we de samenwerking tussen de culturele instellingen daar, om samen het imago van het Wallengebied te transformeren en het culturele profiel te versterken.

Ook de bescherming van bestaand cultureel erfgoed staat in 2025 op de agenda, onder andere door de restauratie van de muurschildering van Phase 2 in het VrijPaleis. Deze moet in 2025 publiek toegankelijk worden. Daarnaast zetten we in op zichtbaarheid van kunst in de openbare ruimte - zowel fysiek als digitaal - zodat bewoners en bezoekers de betekenis ervan kunnen ontdekken.
Samenwerking tussen culturele instellingen, ondernemers en bewoners staat met deze maatregelen centraal. Door kunst toegankelijk te maken voor een breed publiek en samenwerking te bevorderen, wil de Aanpak Binnenstad een levendig en dynamisch cultureel landschap creëren dat de culturele identiteit van Amsterdam versterkt.



Transformatiedoel 5

Een stevig cultureel DNA

Wat gaan we doen?

Transformatie

Stimuleren van nieuwe culturele initiatieven

5.1 | Subsidieregeling Aanpak Binnenstad uitbreiden

5.2 | De Wallen/Warmoesstraat Biënnale 2026

5.3 | Samenwerking met de ondernemers uit het nachtleven verbeteren

5.4 | Ateliers Blaauwlakenblok betaalbaar houden

5.5 | Samenwerking met de Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten (Breitner instituut)

5.6 | Seminar kunst in de openbare ruimte

5.7 | Vrije ruimte voor kunst en cultuur

Vergroten zichtbaarheid van culturele instellingen

5.8 | Samenwerking culturele instellingen in het Wallengebied en de Leidsebuurt

5.9 | Zichtbaarheid vergroten van de culturele instellingen in de binnenstad

5.10 | 24uur Centrum

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Transformatie

Stimuleren van nieuwe culturele initiatieven



5.1 Subsidieregeling Aanpak Binnenstad uitbreiden

De subsidieregeling verleent ontwikkel- en impactsubsidies aan initiatieven van ondernemers, instellingen en bewoners die bijdragen aan de transformatie van de binnenstad en een andere bezoekerseconomie. We gaan in 2025 door met de subsidieregeling Aanpak Binnenstad en verhogen het budget.

5.2 De Wallen/Warmoesstraat Biënnale 2026

In 2026 wordt de eerste editie van de Warmoesstraat Biënnale georganiseerd. De Aanpak Binnenstad ondersteunt dit initiatief. Als paviljoenen zullen 20 winkels en/of horecagelegenheden in het Wallengebied geselecteerd worden. De selectie zal een dwarsdoorsnede zijn van de ondernemers in het gebied. Tijdens deze manifestatie zal er een samenwerking plaatsvinden tussen de gevestigde ondernemers in de buurt en de kunstenaars die deelnemen aan de Biënnale. In 2025 starten de voorbereidingen hiervoor.

5.3 Samenwerking met de ondernemers uit het nachtleven verbeteren

Met ondernemers uit het nachtleven (clubs en nachtcultuur) wordt ingezet op een divers, inclusief aanbod, met passende openingstijden en waar (jong) talent een plek heeft en waar het veilig is voor iedereen.

5.4 Ateliers Blaauwlakenblok betaalbaar houden

We hechten veel waarde aan de aanwezigheid van de kunstenaars in het Wallengebied, waar de leefbaarheid en sociale veiligheid sterk onder druk staat. De gemeente is met de kunstenaars en Lieven De Key in gesprek om in 2025 tot een samenwerkingsovereenkomst te komen om de ateliers met een financiële bijdrage voor de komende 20 jaar betaalbaar te houden voor kunstenaars.

5.5 Samenwerking met de Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten (Breitner instituut)

In 2025 gaan 1e jaars studenten van de Breitner Academie zich verdiepen in de wereld van kleuters en kunstbeleving. Binnen het vak: De straat op: het grote kunstwerkboek voor kleuters studenten ontwikkelen studenten een serie prikkelende en activerende werkvormen voor kinderen van groep 1-2 om kunst in de openbare ruimte te ontdekken, onderzoeken en beleven. Er wordt samengewerkt met 1 of meerdere basisscholen uit het centrum. Het eindresultaat wordt in een (digitaal) werkboek gegoten, aangeboden aan basisscholen in Amsterdam Centrum en is tegelijkertijd bruikbaar voor scholen, ouders en begeleiders in heel Nederland.

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Transformatie

Stimuleren van nieuwe culturele initiatieven



5.6 Seminar kunst in de openbare ruimte

In 2024 is er een seminar ontwikkeld binnen de vakgroep Kunstgeschiedenis van de UvA. In het seminar maken studenten kennis met het fenomeen kunst in de publieke ruimte en meer in het bijzonder met de Amsterdamse collectie Buitenkunst. Studenten verdiepen zich in de geschiedenis van de collectie, de kunstwerken zelf en de beleving ervan door het publiek. Na evaluatie van de pilot worden de mogelijkheden onderzocht voor een vervolg in het studiejaar 2025-2026. In navolging van het seminar kunst in de openbare ruimte wordt gekeken welke van de door de studenten voorgestelde interventies ten aanzien van de zichtbaarheid van kunstwerken in de openbare ruimte uitgewerkt kan worden, waar mogelijk in de vorm van een stageopdracht.

5.7 Vrije ruimte voor kunst en cultuur

Vrije ruimte in de binnenstad wordt gebruikt voor kunst en cultuur projecten. In 2025 worden de volgende projecten vanuit de Aanpak Binnenstad gerealiseerd:

- Restauratie Phase 2 muurschildering: De Italiaanse restaurateur Antonio Rava staat klaar om de Phase 2 mural te restaureren. Eigenaar van het pand van het VrijPaleis en daarmee van de muurschildering, is stichting Werk en Winkel Handelsbladgebouw. Het bestuur van de stichting heeft de garantie afgegeven om de muurschildering tenminste 40 dagen per jaar ten toon te stellen. Een verplaatsbare wand zal voor de mural geplaatst worden, om buiten deze dagen ook ander exposities te kunnen accommoderen.

- Rembrandt meets Art Zuid: Art Zuid vindt plaats om de twee jaar, eerstvolgend in mei 2025. In 2025 wordt voor het eerst een extra beeld geplaatst op het Rembrandtplein als uitbreiding van Art Zuid. In tegenstelling tot Art Zuid blijft het beeld op het Rembrandtplein 2 jaar staan. Art Zuid en Het Rembrandthuis maken op basis van de visie en de selectiecriteria een voorselectie van een aantal beelden. Een selectiecommissie bestaande uit vertegenwoordiging BIZ Rembrandtdistrict, bewoners en het stadsdeel komen tot een keuze.
Bij het Rembrandthuis, Art Zuid en bij het beeld op het Rembrandtplein wordt een verbinding gelegd naar elkaar, waardoor de bezoeker wordt uitgedaagd ook de andere locaties te bezoeken. Na 2 jaar begint het proces opnieuw.

- Canvas van Amsterdam op Brug 58 (Haringpakkersbrug): Op Brug 58 (Haringpakkersbrug) wordt een canvas

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?
Transformatie **Stimuleren van nieuwe culturele initiatieven**		opgehangen, waar elk half jaar een - vooraf uitgekozen - andere Amsterdamse kunstenaar een werk op maakt. Canvas is een tijdelijk project voor 5 jaar. In 2025 wordt budget gereserveerd voor de realisatie van de eerste twee schilderingen. - Nieuwe kunstwerk in het Knowledge Mile Park: In 2024 is de visie op kunst voor dit gebied afgerond. In de visie worden diverse aanbevelingen gedaan voor mogelijke kunstinitiatieven, die najaar 2024 zijn geprioriteerd. Ook de eigenaren-biz Knowledge Mile heeft advies uitgebracht op de visie en aangegeven op welke wijze zij zich willen inzetten voor de realisatie van een nieuw kunstwerk. In 2025 wordt de realisatie verder vormgegeven samen met de biz.
	5.8	**Samenwerking culturele instellingen in het Wallengebied en de Leidsebuurt** Een aantal culturele instellingen in het Wallengebied en de Nieuwmarktbuurt werken samen onder de noemer ‘Culturele Wallen’ om gezamenlijk het imago van het Wallengebied te veranderen en het culturele karakter te versterken. De instellingen die nu deelnemen zijn: Rembrandthuis, Huis de Pinto, Waag Futurelab, W139, Oude Kerk, Museum Ons’ Lieve Heer op Solder, Vlaams Cultuurhuis De Brakke grond en Frascati. Op 7 september 2024 is de samenwerking publiekelijk gelanceerd. Ook in 2025 blijft de Aanpak Binnenstad dit initiatief ondersteunen. Naast ondersteuning van de samenwerking in het Wallengebied, gaan we ook de samenwerking van culturele instellingen in de Leidsebuurt ondersteunen. Onder andere Paradiso, Melkweg, De Balie, ITA en Bellevue zijn hierbij betrokken.
Transformatie **Vergroten zichtbaarheid van culturele instellingen**	5.9	**Zichtbaarheid vergroten van de culturele instellingen in de binnenstad** De culturele instellingen in de binnenstad zouden graag hun zichtbaarheid vergroten in de openbare ruimte, door middel van bijvoorbeeld vlaggen en tegels. Er wordt verkend welke wensen zij hebben en hoe regelgeving hier eventueel op aangepast kan/moet worden.
	5.10	**24uur Centrum** Met 24uur Centrum kunnen bewoners van de gehele stad op 50 locaties kennismaken met de binnenstad. 24 uur Amsterdam is dé manier om de stad op een nieuwe manier te ervaren. De eerstvolgende editie is in Amsterdam Centrum op 22 maart 2025 en wordt gesteund door de Aanpak Binnenstad.

Transformatiedoel 6

Een groter en diverser woningaanbod in de Amsterdamse binnenstad



De transformatie van de Amsterdamse binnenstad naar een groter en divers woningaanbod is een cruciale stap in het verbeteren van de leefbaarheid en het aanpakken van de woningkrapte. De vraag naar woningen in Amsterdam is hoog, maar er is onvoldoende aanbod om aan deze vraag te kunnen voldoen en de ruimte is schaars. Een groter en divers woningaanbod kent woningen voor iedereen. Van studenten, starters, jonge gezinnen, alleenstaanden tot ouderen. Een aantrekkelijk woningaanbod en een diversiteit aan bewoners zorgt een levendige en dynamische buurt die sociale cohesie stimuleert. Een mix aan bewoners verrijkt het stadsleven en maakt de binnenstad een aantrekkelijke leefomgeving.

Om een groter en divers woningaanbod te stimuleren, zet de Aanpak Binnenstad in 2025 in op het toevoegen van woningen. Dat wordt onder andere gedaan door het realiseren van woningen boven winkels en door samen met externe partijen te zoeken naar mogelijkheden voor het optoppen van panden om nieuwe woonruimtes te creëren.

Daarnaast moeten we de huidige woningvoorraad op orde krijgen om de transformatie in gang te kunnen zetten. We willen dat elke woonruimte ook daadwerkelijk als woonruimte gebruikt wordt. Daarom wordt in 2025 gehandhaafd op ander gebruik van woningen in de Utrechtsestraat en Nieuwendijk. Daar worden op dit moment veel woonruimtes ten onrechte gebruikt als opslag of kantoorruimte. Daarnaast vindt handhaving plaats op Short Stay en gaan we illegale toeristische vakantieverhuur tegen.

Deze inspanningen dragen bij aan de transformatie naar een groter en diverser woningaanbod in de Amsterdamse binnenstad.

Transformatiedoel 6

Een groter en diverser woningaanbod in de Amsterdamse binnenstad

Wat gaan we doen?

Transformatie

Woningen toevoegen

6.1 | Stimuleren en realiseren woningen boven winkels

6.2 | Zoeken naar ruimte voor verdichting (optoppen)

6.3 | In kaart brengen van 1.000 m2 panden en plannen voor realiseren/om te transformeren naar wonen

Basis op orde

Iedere woning als woning gebruiken

6.4 | Verminderen (illegale) toeristische verhuur (vakantieverhuur en B&B's) in de binnenstad

6.5 | Beperking tweede woningen

6.6 | Handhaven Short Stay

6.7 | Handhaving ander gebruik woningen in de Utrechtsestraat, Nieuwendijk en Reguliersbreestraat

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Transformatie

Woningen toevoegen

6.1 Stimuleren en realiseren woningen boven winkels

In 2025 werken we, net als de afgelopen jaren, samen met pandeigenaren om woningen boven winkels te realiseren. In juli 2023 is een aanpak vastgesteld om intensiever aan de slag te gaan op de Nieuwendijk. Hierbij wordt pand voor pand gekeken of er kansen zijn voor het toevoegen van wonen boven winkels en hoe dit het beste (en met kortere en eenvoudigere vergunningsperiodes) kan worden ingepast. Voor het stimuleren van pandeigenaren wordt de Subsidie Wonen boven Winkels ingezet. Een subsidieregeling voor pandeigenaren met als doel het realiseren van nieuwe zelfstandige woningen boven winkels of bedrijven of het ontsluiten daarvan.

6.2 Zoeken naar ruimte voor verdichting (optoppen)

De quick-scan is een uitnodiging om na te denken over kansen en mogelijkheden van de verdichting van de binnenstad. Het gaat hierbij niet alleen om een toegankelijk en divers woningaanbod. Het toevoegen van woningen kan ook een maatschappelijke meerwaarde bieden in een buurt of verduurzaming van een heel pand mogelijk maken. De verkenning zal actief worden besproken met woningcorporaties, onze afdeling gemeentelijk vastgoed en andere vastgoedpartijen met als ultieme doel het daadwerkelijk realiseren van extra woningen en ruimte in de Amsterdamse binnenstad. Met woningcorporatie Eigen Haard is een proces opgestart om op een aantal locaties in het oostelijk deel van de binnenstad daadwerkelijk voorstellen tot optoppen uit te werken. De mogelijkheid om panden van ons eigen Vastgoed op te toppen is besproken. Vanuit het transformatieteam wordt een plan van aanpak opgesteld om andere vastgoed partijen te benaderen.

Naast de quick-scan heeft het dagelijks bestuur bureau Loom gevraagd een programma te ontwikkelen om “ruimte” toe te voegen op de 1-laagse bebouwing die je op een aantal plekken nog tegenkomt in het Wallengebied. Bureau Loom houdt zich bezig met culturele transformatie en onderzoeken naast mogelijkheden voor het toevoegen van wonen ook andere opties. Het doel hiermee is een mogelijke transformatie van een aantal plekken zichtbaar te maken (mogelijk door kunstinstallaties) en de discussie op gang te brengen over bouwen in de historische binnenstad. Van wie is de binnenstad? Staan we nieuwe ontwerpers en makers toe om lagen toe te voegen? Wat verwachten we van de ontwerpkwaliteit?

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?
Transformatie **Woningen toevoegen**	6.3	**In kaart brengen van 1.000 m2 panden en plannen voor realiseren/om te transformeren naar wonen** Het onderzoek dat vorig jaar is afgerond heeft geleid tot een leidraad die richting moet geven bij transformatie initiatieven waarbij werkpanden groter dan 1.000 m2 worden omgezet naar wonen. Dit jaar gaat het transformatieteam de 1.000 m2 werkpanden in kaart brengen die interessant zijn om te transformeren naar wonen en gaan vervolgens actief in gesprek met de eigenaren van deze panden. Bij het daadwerkelijk omzetten van een functie naar wonen gaat het wel om maatwerk.
Basis op orde **Iedere woning als woning gebruiken**	6.4	**Verminderen (illegale) toeristische verhuur (vakantieverhuur en B&B's) in de binnenstad** Het totale aanbod toeristische vakantieverhuur is de afgelopen jaren door de registratieplicht gedaald. het aantal afgegeven vergunningen voor B&B's is toegenomen. In stadsdeel Centrum blijft het aanbod vakantieverhuur, in vergelijking met andere wijken, erg groot. Vanwege de negatieve invloed die toeristische verhuur heeft op de leefbaarheid van de directe omgeving is handhaving op illegale vakantieverhuur in stadsdeel Centrum van groot belang. De handhaving van vakantieverhuur zal in 2025 gebiedsgericht worden ingezet. Daarnaast wordt een Escalatieladder Vakantieverhuur opgesteld.
	6.5	**Beperking tweede woningen** Er wordt gestreefd naar een vergunningensysteem voor tweede woningen per 1-1-2026. Het is de intentie dat dan nog maar in een aantal specifieke gevallen een vergunning wordt afgegeven voor een tweede woning. Eigenaren die voor 2026 een tweede woning in gebruik hebben, krijgen een vergunning als ze aan de huidige voorwaarden voldoen.
	6.6	**Handhaven Short Stay** In 2024 is een Plan van Aanpak handhaving Short Stay opgesteld. Omdat de vergunningen allemaal verlopen zijn, is de verwachting dat een deel van de woningen al regulier bewoond zal zijn. In november 2024 is eerst een pilot handhaving Short Stay gestart. In 2025 worden, met de ervaring van de pilot, alle adressen met een Short Stay vergunning nagelopen.

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Basis op orde

Iedere woning als woning gebruiken

6.7 **Handhaving ander gebruik woningen in de Utrechtsestraat, Nieuwendijk en Reguliersbreestraat**
We zetten in op het handhaven van onrechtmatig gebruik van woningen in de Utrechtsestraat, Nieuwendijk en Reguliersbreestraat. Door onrechtmatig gebruik aan te pakken kunnen deze woningen hun woonfunctie weer terugkrijgen, wat helpt tegen de krapte op de woningmarkt. Ook wordt zo bewustzijn gecreëerd bij de eigenaren over wat wel en niet is toegestaan in woningen.

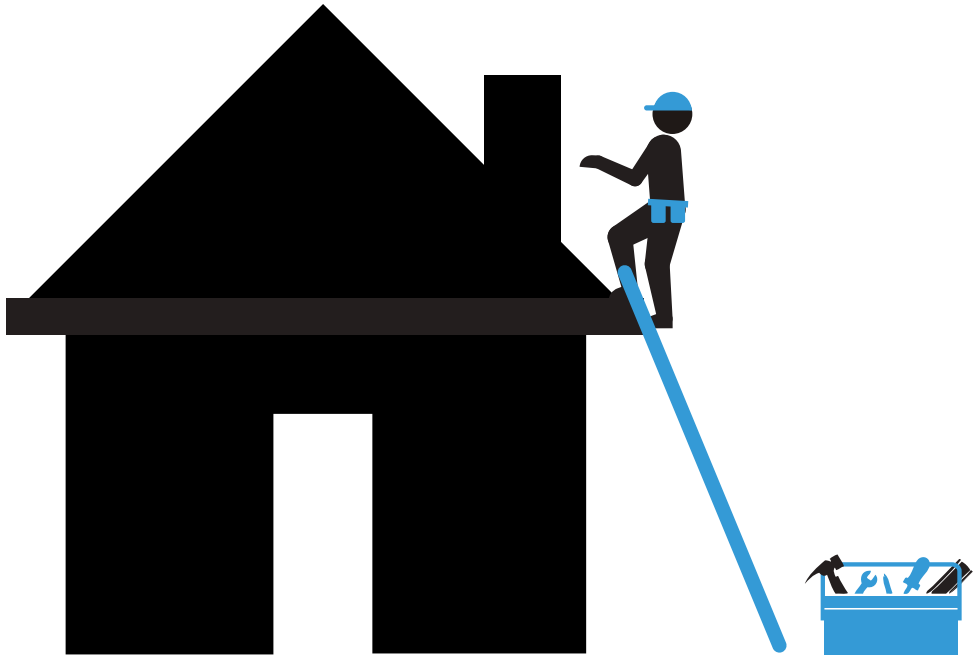

Transformatiedoel 7

Een sterke sociale binnenstad met genoeg voorzieningen



In de binnenstad (stadsdeel Centrum) wonen zo'n 90.000 mensen. Een sterke sociale binnenstad met voldoende voorzieningen is essentieel voor het creëren van een prettige leefomgeving voor deze mensen. Met toereikende voorzieningen binden bewoners zich sneller voor langere tijd aan hun woonomgeving. Dit heeft een positief effect op de sociale cohesie en verbondenheid in de binnenstad. Toegang tot voorzieningen als bijvoorbeeld kinderopvang, scholen, speelplaatsen, gezondheidszorg, maar ook plekken om te recreëren zijn daarvoor noodzakelijk. Deze dragen bij aan het welzijn van zowel jongeren, ouderen als kwetsbare bewoners en een prettig leefklimaat.

In 2025 zet de Aanpak Binnenstad daarom in om het voorzieningenniveau op peil te houden. Het aantal kinderopvang- en buitenschoolse opvanglocaties zijn de afgelopen jaren afgenomen. Om ervoor te zorgen dat de binnenstad een plek blijft voor gezinnen, brengen we de huidige locaties in kaart om de dekking te blijven waarborgen.

Een inrichting van een buurt met voldoende speel- en sportmogelijkheden voor alle leeftijden kan de leefbaarheid en sociale cohesie vergroten. De huidige speelplekken zijn ongelijk verdeeld en de staat van onderhoud verschilt. Daarom wordt in 2025 een meerjarenprogramma opgesteld om de spreiding en kwaliteit te verbeteren, met aandacht voor veiligheid, klimaatbestendigheid en – buiten de formele plekken – bespeelbare openbare ruimte. Als eerste stap worden in 2025 de speellocaties op de Vinkenstraat, Herenmarkt en het Eerste Marnixplantsoen heringericht.

Dit transformatiedoel is in ontwikkeling en op dit moment met name gericht op kinderen en gezinnen. Buiten de Aanpak Binnenstad om wordt gewerkt aan een plan voor ouderenvoorzieningen. We blijven zoeken naar meer mogelijkheden om de benodigde voorzieningen op peil te houden.

Transformatiedoel 7

Een sterke sociale binnenstad met genoeg voorzieningen

Wat gaan we doen?

Basis op orde

Voorzieningen voor jongeren mogelijk maken

7.1 | Verbeteren sport- en speelaanbod in de openbare ruimte

7.2 | Behouden dekkende kinderopvang

Samenwerking	Nr.	Wat gaan we in 2025 doen?

Basis op orde

Voorzieningen voor jongeren mogelijk maken



7.1 Verbeteren sport- en speelaanbod in de openbare ruimte

In 2025 gaan we een meerjarenprogramma voor het verbeteren van het sport- en speelaanbod opstellen. Het belang van goede speelruimte gaat de laatste jaren steeds meer over het vergroten van de leefbaarheid in de wijk. Speelruimtes zijn plekken die de sociale cohesie in de buurt kunnen vergroten. Speelruimte gaat daarmee veel verder dan een goed en veilig speeltoestel, maar ook over zaken als klimaatbestendigheid (hoe blijven plekken ook in de toekomst prettig om te verblijven) en de inrichting van de buurt zelf. Binnen het meerjarenprogramma wordt gezocht naar een betere spreiding van het aanbod. De uitdaging ligt daarbij (zeker in een stadsdeel als het Centrum) in het vergroten van de bewegingsvrijheid van kinderen door te zorgen voor voldoende veilige routes en plekken door de buurt en een bespeelbare openbare ruimte (ook buiten de formele plek). Vooruitlopend hierop worden in 2025 de volgende speellocaties daadwerkelijk heringericht; Vinkenstraat, Herenmarkt en het Eerste Marnixplantsoen.

7.2 Behouden dekkende kinderopvang

Er zijn de afgelopen jaren een aantal kinder- en buitenschoolse -opvang locaties in stadsdeel Centrum verdwenen, waardoor we problemen met de dekking, bijvoorbeeld het aantal kindplaatsen, de spreiding van opvanglocaties of het type opvang (kdv, vve, bso), voorzien in bepaalde delen van het stadsdeel. Het centrum moet ook een plek blijven waar gezinnen wonen en kinderen kunnen opgroeien en daarom hebben we een overzicht van de locaties gemaakt en risico's in kaart gebracht. Als vervolg hierop formuleren we een aanpak ondernemen we acties op casusniveau waar nodig en mogelijk. Zo kan er bijvoorbeeld gekeken worden naar belemmeringen in wet- en regelgeving, bestemming of toegankelijkheid. We doen dit in samenwerking met de directie Onderwijs.